

การพิสูจน์เจตนาในทางอาญา

นายสุเมธ กำพลรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปรัชญาในศิลปกรรมหน้าบันทึก

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ప్రాణి శాసనాలు

ISBN 974 - 563 - 504 - 9

011514

i 18039030

PROOF OF CRIMINAL INTENTION

Mr. Sumate Kamponrat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Laws**

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

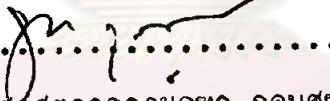
หัวขอวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การพิสูจน์เจคนาในทางอาญา
นายสุเมธ ภัพครัตน์
นิคิศาสคร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมติให้นิยามวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาด้านนิติ

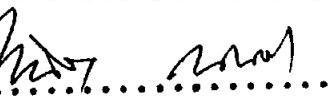
.....
 คณบกบัญชีวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิจ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุรธา วัฒนาวงศ์)

.....
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุรธา วัฒนาวงศ์)

.....
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

.....
 กรรมการ
(ดร.คณิต ณ นคร)

ลิขสิทธิ์ของบัญชีวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์

การพิสูจน์เจตนาในทางอาญา

ชื่อนิสิต

นายสุเมธ ภัพลรัตน์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ

ภาควิชา

นิติศาสตร์

ปีการศึกษา

๒๕๖๖

บทคัดย่อ

เจตนาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในระบบกฎหมายอาญาปัจจุบัน ซึ่งจะต้องพิสูจน์ให้ถูกต้องปราศจากความสงสัยว่าจำเลยมีเจตนาในการกระทำผิดจริง จึงจะลงโทษจำเลยได้ แต่โดยที่เจตนาเป็นสิ่งที่อยู่ภายใต้จิตใจจำเลย ซึ่งอยู่ในความสามารถของรู้ไว้ก็แน่นอน การพิสูจน์เจตนาจึงทำได้เพียงเสนอพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำและขอให้เจริญแฉลอม แล้วให้ศาลอนุมานภาคเทา เอาจจากพยานหลักฐานเหล่านั้นความที่กล่าวกันว่า กรรมเป็นเครื่องชี้เจตนา ถึงนั้น เจตนาตามที่ศาลกล่าวอ้างในการพิพากษาลงโทษทุกวันนี้ แท้จริงแล้วก็คือ สิ่งที่ได้จากการใช้คุณพินิจคacula เนื้อจากพยานหลักฐานชนิดกังกล่าว สิ่งนั้น จึงอาจเป็นเจตนาที่แท้จริงของจำเลยหรือไม่ก็ได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเป็นการค้นคว้าเพื่อหาหลักเกณฑ์การใช้คุณพินิจของศาลในเรื่องถังกล้าว ซึ่งหมายถึงหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์เจตนาทั้งในศาลค่างประเทศ และศาลไทย พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพิสูจน์เจตนาในศาลไทย แนวทางแก้ไขปัญหาถังกล้าว ตลอดจนนำเสนอบริษัทการสมัยใหม่ที่นำมาใช้ในกระบวนการพิสูจน์เจตนา ทั้งนี้ โดยทำการวิจัยจากหลักฐานคำรายงานภาษาค่างประเทศและภาษาไทย

จากการวิจัยพบว่าวิธีการพิสูจน์เจตนาในปัจจุบันนั้นยังไม่มีวิธีใดที่ดีไปกว่า การพิสูจน์จากพยานหลักฐานกังกล้าวช้างคัน แม้จะปรากฏว่ามีการคิดค้นวิธีการสมัยใหม่ ค่าง ๆ เพื่อค้นหาสภาพจิตใจภายในที่แท้จริง เช่น การใช้เครื่องจับเท้า การใช้ยานฉีดบางชนิดเพื่อให้พูดความจริง หรือการสะกดจิต แต่วิธีการถังกล้าวที่ยังไม่แนนอน ว่าจะใช้ได้ผลจริง และยังก่อให้ข้อกังวลต่อหลักสิทธิมนุษยชนอีกด้วย กังนั้น โดยทั่วไป จึงไม่มีการยอมรับวิธีการถังกล้าว อีกต่อไป วิธีการพิสูจน์เจตนาจากพยานหลักฐาน ในศาลไทยก็มีปัญหาเกิดขึ้นหลายประการ ปัญหาประการแรกคือ การอนุมานเจตนา ของศาลในบางคดียังไม่เป็นบรรทัดฐานแน่นอนซึ่งส่งผลกระทบให้การลงโทษทางอาญา เป็นไปอย่างไม่แน่นอน ข้อนอยู่กับคุณพินิจตามอำเภอใจของศาล เช่นท่าให้ไม่อ้า บรรลุวัตถุประสงค์ของการลงโทษทางอาญาได้ ปัญหาประการที่สองคือหลักกฎหมาย ที่ศาลน่านำมาใช้เป็นคุณพินิจอนุมานเจตนานั้น เป็นหลักกฎหมายของระบบกฎหมายที่แตกต่าง ไปจากระบบทั่วโลก ท่าให้การอนุมานเจตนาตามกฎหมายไทย ปัญหาประการที่สามคือพยานพิพากรณายผิดพลาดไปจากหลักเจตนาตามกฎหมายไทย ปัญหาประการที่สี่คือพยานหลักฐานที่ใช้ในการอนุมานเจตนาอาจผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง กว้างเหตุค่าง ๆ เช่น การให้การเท็จ ความบกพร่องของประสานรับความรู้สึก หรือความลืมเลือน เป็นตน ท่าให้การพิสูจน์เจตนาเกิดความผิดพลาดไปด้วย และปัญหาประการสุดท้ายคือ พนักงานอัยการไม่มีอำนาจในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน

เพื่อพิสูจน์เจตนาให้กวยกันเอง ทั้ง ๆ ที่เป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการเสนอพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์เจตนา ทำให้พยานหลักฐานในบางคดีไม่เพียงพอแก่การพิสูจน์เจตนา

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาประการแรกนั้น ผู้เขียนเห็นว่า ศาลควรยึดถือแนวทางอ่อนนุญาณเจตนาในคดีก่อนเป็นหลักให้แน่นอนลงไปเพื่อบรรดุลวัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญา ส่วนปัญหาประการที่สองนั้นเห็นว่า ศาลควรจะหันแนวทางอ่อนนุญาณเจตนาที่ใช้หลักกฎหมายความดุษฎีคอมมอนลอร์ โดยใช้หลักชี้ชีวิตล้อวันเป็นหลักนี้ที่สอดคล้องกับระบบกฎหมายอาญาของไทยเป็นหลักในการอ่อนนุญาณเจตนา ในปัญหาประการที่สามควรแก้ไขโดยจัดให้มีการอบรมวิชาจิตวิทยาพยานหลักฐานและการวินิจฉัยซึ่งน่าหนักพยานหลักฐานแก้ญพิพากษาทั่วไป และปัญหาประการที่สี่สมควรแก้ไขโดยให้พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนหาพยานหลักฐานกัวยกันเองโดยไม่ต้องอาศัยพนักงานสอบสวนเฉพาะในกรณีที่ให้พิจารณาสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนแล้ว เนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอแก่การพิสูจน์เจตนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Proof of Criminal Intention

Name Mr. Sumate Kamponrat

Department Law

Academic Year 1983

ABSTRACT

In criminal law today, intention is still accepted as an essential element of a crime. Accordingly, intention to commit crime shall be proved beyond reasonable doubt before criminal conviction. However, being in a defendant's mind, intention can not be precisely revealed by any other means except by the defendant's voluntary confession. Therefore, general practice to ascertain intention other than confession is to infer from the indirect evidence generated by the defendant's overt acts and relating circumstances presented in the court. In effect, such inference is in fact the exercise of the judge's discretion in evaluating and surmising those kinds of evidence. The outcome of such process--whether it may

be the actual intention of the defendant or not is quite arbitrary.

This thesis, therefore, researches and analyses the rules of how judges exercise their discretion : the rules and the methods of proving criminal intention in Thailand and in foreign court, the modern scientific methods of proof in Thai court. Documentary research of Thai and foreign sources is conducted.

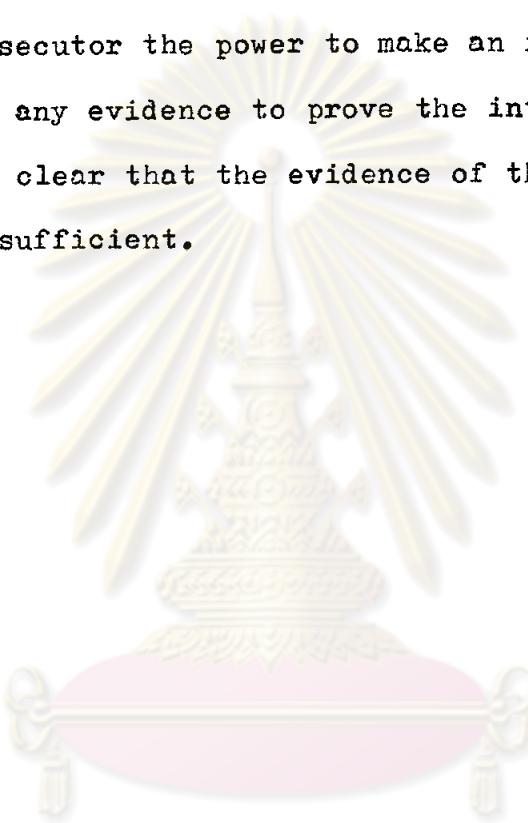
It is found from the research that, in present, there is still no other method of proof of criminal intention better than proof from these kinds of evidence before mentioned. Though there are some modern methods invented to look into the state of mind, such as lie-detector, truth serum or hypnosis, they are not generally approved because their results are still in doubt and it is often held that the use of them violates human rights principles. In Thai court, there are several problem concerning the method of ascertaining criminal intention from evidence. The first problem is that the inference of intention in some cases is oscillatory depending on the deliberate discretion of each judge. The second problem is, in the inference

๙

of intention, the court applies the legal theory different from the criminal law theory accepted in Thailand. This causes the wrong inference of intention or else the wrong reason in judgement. The third problem concerning the validity of fact-finding process. The process clearly subjects to bias, faulty memory, perjury, etc., thereby it affects the accuracy of such inference. And the last problem is that the public prosecutor does not have the power to collect evidence other than what has presented by the inquiry official; this causes insufficient evidence, in some cases, to substantiate proof of intention.

From the writer's point of view, the solution of the first problem is that the court should hold the inference of intention of the preceding cases as precedent in order to reach the purpose of criminal punishment. To solve the second problem, the court have to abandon the concept of common law theory in some cases and be generous to accept the civil law theory as a rule of inference. The third problem can be solved by training judges in the use of psychological evidence

and the systematic evaluation of evidence. Together the Criminal Procedure Code should be amended to give the public prosecutor the power to make an inquiry and search for any evidence to prove the intention, provided it is clear that the evidence of the inquiry official is insufficient.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๙

กิจกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้เขียน อันได้แก่การตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำและแนวความคิดทางวิชาการ ตลอดจนแนะนำการทำราและเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อันประกอบด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑา ฤทธิศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุรธา วัฒนชีวงศุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ และ ดร.กมิติ ณ นคร ในการที่ท่านเหล่านี้ได้กรุณาตรวจสอบและแก้ไขเพิ่มเติมท่าให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.รองพด. เจริญพันธุ์ และท่านอาจารย์แสง บุญเฉลิมวิภาส ที่ได้กรุณาเสริมสร้างแนวความคิดที่เป็นประโยชน์ในการเขียนคลอดความแนวโน้มและให้ยืนยันการทำอ้างอิงต่าง ๆ

และท้ายที่สุดอันจะละเว้นเสียไม่ได้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณคุณสุรศรี ชุมสมาน ผู้พิมพิวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้กรุณาเสียสละเวลาและใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นเล่มอย่างถูกต้องเรียบร้อย แต่อย่างไรก็ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอรับผิดชอบแก่ผู้เกี่ยวและกราบขออภัยล่วงหน้ามา ณ ที่นี่

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิติกรรมประกาศ	๕
บทนำ	๖
บทที่	
๑. ทฤษฎีความรับผิดทางอาญาฯ ว่าด้วยเจตนา	๖
๑. ความเป็นมาท่างประวัติศาสตร์และความหมายของเจตนา	
๑.๑ ความหมายของเจตนาในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ...	๘
๑.๒ ความหมายของเจตนาในระบบกฎหมายชีวิลลอว์	๙
๑.๓ ความหมายของเจตนาในประเทศไทย	๑๕
๒. เปรียบเทียบความหมายของเจตนาในระบบกฎหมาย	
คอมมอนลอว์และชีวิลลอว์	๑๘
สรุป	๒๐
๓. หลักเกณฑ์การพิสูจน์เจตนา	๒๑
๑. หลักทางประเพศ	
๑.๑ ฝ่ายใดมีหน้าที่นำสืบ (burden of proof) เจตนา ...	๒๑
๑.๒ มาตรฐานการพิสูจน์ (the standard of proof) ..	๒๓
๑.๓ พยานหลักฐานที่ศาลได้ใช้พิสูจน์เจตนา	๒๕
๑.๔ ข้อสันนิษฐานความรับผิดที่ช่วยในการพิสูจน์เจตนา	๒๗
ก. ข้อสันนิษฐานเรื่องบุคคลเจตนาทอผลธรรมชาติ	
และอาจเกิดขึ้นได้จากการกระทำ	๒๗
ข. ข้อสันนิษฐานความรับผิดอื่นๆ	๒๙
๑.๕ ตัวอย่างพยานหลักฐานที่ได้ใช้ในการพิสูจน์เจตนา	
ในความรับผิดบางประเภท	
ก. ความผิดฐานฆาตกรรม (murder)	๓๓
ข. ความผิดฐานรับของโจร	
(receiving stolen property)	๔๔

๒. ศาสตร์ไทย	
๒.๑ ฝ่ายใดมีหน้าที่นำสืบพิสูจน์เจตนา	๔๕
๒.๒ มาตรฐานการพิสูจน์	๔๖
๒.๓ พยานหลักฐานที่ศาลได้ใช้ในการพิสูจน์เจตนา	๔๙
๒.๔ การพิสูจน์เจตนาในความคิดเห็นของคนตายโดยเจตนา.. สรุป	๕๓
๓. การวิเคราะห์หลักเกณฑ์การพิสูจน์เจตนาในศาสตร์ไทย	๕๐
๑. วิเคราะห์ความผิดพลาดของพยานบุคคลตามหลักจิตวิทยาพยานหลักฐาน	
๑.๑ สาเหตุที่พยานบุคคลให้การผิดพลาดจากความจริง	๕๙
๑.๒ หลักจิตวิทยาพยานหลักฐานในการซักถามพยาน	๕๗
๑.๓ หลักจิตวิทยาพยานหลักฐานในการซั่งนำหนังคำพยาน ..	๙๐
๒. วิเคราะห์การอนุญาณเจตนาของจำเลย	
๒.๑ ความไม่แนนอนของแนวทางการอนุญาณเจตนา	๙๐
๒.๒ การใช้หลักกฎหมายฝรั่งเศสในการอนุญาณเจตนา ...	๙๙
๓. วิเคราะห์หน้าที่เกี่ยวกับการพิสูจน์เจตนา	
๓.๑ หน้าที่ของพนักงานสอบสวน	๑๒๙
๓.๒ หน้าที่ของพนักงานอัยการ	๑๓๔
สรุป	๑๓๘
๔. วิธีการสัมภาษณ์ในการพิสูจน์เจตนา	๑๓๐
๑. การใช้ข้อมูลเชิงชาญทางจิตเวช	๑๓๙
๒. การใช้วิธีการทางวิทยาการสื่อสาร	
๒.๑ เครื่องจับเท้า	๑๓๙
๒.๒ การใช้ยาบางชนิด	๑๔๐
๒.๓ การสะกดจิต	๑๔๒
สรุป	๑๔๔

๕. บทสรุปและขอเสนอแนะ	๑๕๕
บรรณานุกรม	๑๖๕
ประวัติผู้เขียน	๑๗๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่จะลงโทษทางอาญาแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งในนั้น นอกจากต้องพิจารณาว่า เขายังไตรักรทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดแล้ว จะต้องปราบด้วยว่า เขายังมีจิตใจอัน มุ่งประสงค์จากการกระทำหรือผลแห่งการกระทำนั้นด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือต้องมีการ พิสูจน์เจตนาในการกระทำการด้วย หลักการคังกล่าวที่ปรากฏอยู่ทั้งในทฤษฎีกฎหมาย กฎหมายน่อนล้อวและชีวิลลอร์ ดังจะเห็นได้จากทฤษฎีกฎหมายทั้งสองระบบนี้ทั้งที่กำหนดให้ เจตนาเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยประกอบความรับผิดทางอาญา

แต่โดยเหตุที่เจตนาเป็นเรื่องภายในจิตใจที่บุคคลไม่สามารถยังรู้ได้ การ พิสูจน์เจตนาจึงต้องกระทำการโดยเสนอพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำการของจำเลยและ พฤติกรรมแวดล้อมต่าง ๆ แก่ศาล และศาลมีใช้คุณพินิจอนุนาณ (infer) เจตนาจาก พยานหลักฐานเช่นนั้นว่าจำเลยมีเจตนาหรือไม่อย่างไร แต่โดยทั่วไปรามกมองข้าม ปัญหาเกี่ยวกับการพิสูจน์เจตนาไป เพราะเมื่อกล่าวถึงการพิสูจน์เจตนา เราจะนึกถึง คำกล่าวที่ว่า "กรณ์เป็นเกรื่องซึ่เจตนา" และนึกถึงแบบคาดແผลและการใช้อาชญาณเป็น การพิสูจน์เจตนามาเท่านั้น แต่แท้จริงแล้ว การพิสูจน์เจตนาหมายถึงการค้นหาเจตนา ของจำเลยในความ ยิ่งใหญ่นั้น การนำเสนอพยานหลักฐานนั้นเป็นปัญหา ที่สำคัญมากในการพิจารณาคดีในศาล แต่ปัญหานี้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับการพิสูจน์ เจตนาโดยเฉพาะ กการที่ศาลใช้คุณพินิจอนุนาณเจตนา และถึงที่ทำให้เกิดปัญหานี้คือ ความมีอิสระในการใช้คุณพินิจทั้งกล่าว ซึ่งเรายังไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์หรือขอบเขตของการใช้คุณพินิจในเรื่องนี้ได้ ด้วยเหตุนี้เราจึงพบอยู่เสมอว่า ขอเท่าที่ริบ อย่างหนึ่งศาลเคยอนุมานว่าจำเลยมีเจตนา แต่ต่อมาศาลกลับอนุมานว่าจำเลยไม่มี เจตนา หรือจะพูดว่าทางคดีศาลอาจมองหลักเจตนาไว้เป็นเหตุผลในคำพิพากษา แต่เราไม่พบหลักนี้ปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาของไทยเลย

๒. ขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะกล่าวถึงปัญหาในขั้นตอนการเสนอพยานหลักฐานซึ่งเป็นปัญหาในเรื่องที่ไว้เกี่ยวกับความผิดพลาดในการบันทึกพยานหลักฐานและเกี่ยวกับวิชาชีวิทยาพยานหลักฐาน และจะเน้นถึงปัญหาเฉพาะเรื่องซึ่งเป็นหัวข้อของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือปัญหาในขั้นตอนที่ศาลใช้คุณพินิจอนุญาตเจตนา และพร้อมกันนั้นจะกล่าวถึงพยานหลักฐานชนิดต่างๆ ที่ศาลได้ใช้ในการอนุญาตเจตนาตามหลักกรรมเป็นเครื่องชี้เจตนา ตลอดจนกล่าวถึงวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้พิสูจน์เจตนา เช่น เครื่องจับเหตุหรือการใช้บานางชนิดต่างๆ

๓. วิธีการวิจัยและวัสดุประสังค์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิจัยหลักฐานคำรากแก้วตามประเทศและภาษาไทยเพื่อค้นหาหลักฐานและวิธีการพิสูจน์เจตนาในภาคต่างประเทศและภาคไทย ตลอดจนวิธีการสมัยใหม่ที่ได้นำมาใช้ในการหยั่งสภาพจิตใจคนและจะได้วิเคราะห์หลักฐานและวิธีการพิสูจน์เจตนาที่เป็นอยู่ในภาคไทยพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของหลักฐานและวิธีการพิสูจน์เจตนาในภาคไทย

๔. สาระและจุดมุงหมายของแต่ละบท

ในบทที่ ๑ จะเริ่มทบทวนกล่าวถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์และความหมายของเจตนาในทางกฎหมายโดยมีกฎหมายคอมมอนลอว์และซีวิลลอว์รวมทั้งความหมายในประเทศไทย จุดมุงหมายของบทที่ ๒ เพื่อปูพื้นฐานความเข้าใจในความหมายของเจตนาและให้ทราบถึงความสำคัญของเจตนาว่าบุคคลจะมีความรับผิดทางอาญาได้ต่อเมื่อต้องมีเจตนาในการกระทำอย่างด้วย ในบทที่ ๒ เป็นเนื้อหาส่วนที่สำคัญของวิทยานิพนธ์คือกล่าวถึงการพิสูจน์เจตนาในภาคต่างประเทศและภาคไทย จุดมุงหมายของบทนี้เพื่อค้นหาหลักฐานและวิธีการพิสูจน์เจตนาซึ่ง pragkwawa ในภาคไทยไม่มีกฎหมายบัญญัติหลักฐานและการพิสูจน์เจตนาไว้อย่างชัดแจ้ง

โดยทรง กล่าวว่าคือเป็นไปตามหลักวิธีพิจารณาคดีทั่วไปที่ให้ศาลมีอำนาจวินิจฉัยซึ่งนำหน้า
พยานหลักฐานทั้งปวง อย่างพิภาคภูมิ ให้จำเลยจนกว่าจะแน่ใจว่าได้กระทำผิดจริง
ซึ่งจะเห็นได้ว่าศาลไทยมีคุณพินิจโดยอิสระในการอนุમานเจตนา คั้งนั้นในบทที่ ๓ จึง
ได้ทำการวิเคราะห์วิธีการพิสูจน์เจตนาในศาลไทยโดยมีข้อบ่งชี้อย่างมากเพื่อกันข้อก่อพร่อง
ของวิธีการคั้งกล่าว จากการวิเคราะห์ได้พบข้อบ่งชี้อย่างเดียวกัน และพบว่า
บางกรณีไม่นับรวมทั้งหมดทั้ง ๆ ที่ขอเท็จจริงในคดีเป็นอย่างเดียว กัน และพบว่า
ศาลใช้หลักกฎหมายของทฤษฎีคอมมอนลอว์ เป็นหลักในการอนุமานเจตนา นอกจากนี้
ในบทที่ ๓ นั้นยังได้กล่าวถึงปัญหาความยิ่งพลาของพยานหลักฐานซึ่งเป็นปัญหาโดยทั่ว
ไปของกระบวนการพิจารณาคดี ส่วนในบทที่ ๔ ได้กล่าวถึงวิธีการสมัยใหม่ในการ
พิสูจน์เจตนา เช่น การใช้นักจิตเวชการใช้เครื่องจับเท้า การใช้ยานางชนิด เป็นต้น
จุดประสงค์ของหนึ่นเพื่อกล่าวถึงวิธีการพิสูจน์เจตนาชนิดใหม่ซึ่งนำมาใช้อยู่หรือได้ริเริ่ม
คณคิดขึ้นมาใช้เพื่อหวังที่จะทราบเจตนาที่แท้จริงของจำเลย และบทที่ ๕ เป็นบทสรุป
และขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคั้งที่กล่าวมาในบทที่ ๓

๔. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

ทำให้คระหนักถึงความสำคัญของการพิสูจน์เจตนา ทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ และวิธีการพิสูจน์เจตนาในศาลทั่วไปและศาลไทย วิธีการสมัยใหม่ในการพิสูจน์เจตนา และการยอนรับของศาลในวิธีการสมัยใหม่นั้น นอกจากนี้ยังทำให้ทราบถึงความบกพร่องบางประการของวิธีการพิสูจน์เจตนาในศาลไทย ตลอดจนการแก้ไขของทรรศนะทางกฎหมาย